

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ผู้นำหมู่บ้าน จำนวน ๗๗ ราย และประชาชนในหมู่บ้านจำนวน ๒๔๓ ราย รวมทั้งสิ้น ๓๒๐ ราย จากหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ ๔ หมู่บ้าน ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานแตกต่างกัน ๓ ระดับกล่าวคือ หมู่บ้านระดับ ๓ ได้แก่หมู่บ้านสระคูซึ่งมีการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานระดับสูง หมู่บ้านระดับ ๒ ได้แก่หมู่บ้านห้วยศาลาซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานระดับกลาง หมู่บ้านระดับ ๑ ได้แก่หมู่บ้านสำโรงซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานระดับต่ำสุดและหมู่บ้านควบคุมได้แก่หมู่บ้านหนองเก้าข่า ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานระดับสูง แต่มีระยะทางที่ไกลจากอำเภอกว่า ๒๐ กิโลเมตร หมู่บ้านดังกล่าวมาแล้วทั้งหมด เป็นหมู่บ้านที่อยู่ในพื้นที่ของอำเภอลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ โดยผู้วิจัยได้เลือกหมู่บ้านเหล่านี้จาก ๔ ตำบล ตำบลละ ๑ หมู่บ้าน

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปผลได้เป็น ๓ ตอนตามสมมุติฐานทั้ง ๓ ข้อดังต่อไปนี้

สมมุติฐานข้อที่ ๑ ผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงกว่าจะมีลักษณะที่ดีกว่าหรือเด่นกว่าผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำกว่าในเรื่องเหล่านี้คือ ก. ความทันสมัย ข. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ค. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และ ง. การยอมรับนับถือจากชาวบ้าน

สมมุติฐานข้อที่ ๒ "ความแตกต่างในระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานไม่ได้เกิดจากความแตกต่างในลักษณะทางประชากรของหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ"

สมมุติฐานข้อที่ ๓ "ความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านจะมีความสัมพันธ์ในทางที่สอดคล้องกัน"

ตอนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ ๑

ก. ความทันสมัย วัดออกมาเป็นค่าคะแนนรวมของความคิดเห็นของผู้นำ ในแต่ และหมู่บ้านในเรื่อง การยอมรับการปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่ และสุขภาพของตนเอง การยอมรับ ความรู้และประสบการณ์ใหม่ ตลอดจนความเชื่อที่มีเหตุผลไม่เชื่อในโชคลางหรือสิ่งมกมาย ไม่เชื่อ ในสิ่งที่ยึดถือต่อกันมา เช่น การงดบริโภคอาหารระหว่างตั้งครรภ์และหลังคลอดโดยหาเหตุผลทาง วิทยาศาสตร์มาอธิบายไม่ได้ เหล่านี้เป็นต้น

ตารางที่ ๑ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความทันสมัยของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการ พัฒนาทางสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

Source	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๑๑๘๑๕.๖๔	๓	๓๙๓๘.๕๖	๖.๖๔	<.๐๑
ภายในกลุ่ม	๕๒๕๔๗.๑๑	๗๓	๕๘๘.๓๑		
รวมทั้งหมด	๕๔๗๖๒.๘๐	๗๖			

จากรายการที่ ๑ ผลการวิเคราะห์โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis of variance) ทดสอบคะแนนความทันสมัยของกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ใน ข่ายของการเปรียบเทียบแล้ว พบว่า ค่า F ที่คำนวณได้ ๖.๖๔ มีค่ามากกว่าค่า F จาก ตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ เท่ากับ .๐๑ ที่อัตราความเป็นอิสระ ๓,๗๓ แสดงว่ากลุ่มผู้นำใน หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกันมีความทันสมัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑

ตารางที่ ๒ แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของความทันสมัยของผู้นำหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา
สาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

กลุ่มหมู่บ้าน	หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระสูง)	หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)	หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง)	หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ำซ่า)
หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระสูง)	-	๑๔.๕๕	๓๒.๔๘ ^{**}	๑.๘๖
หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)	-	-	๑๗.๘๓	-๑๒.๖๕
หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง)	-	-	-	-๓๐.๖๒ ^{**}
หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ำซ่า)	-	-	-	-

^{**} ที่นัยสำคัญระดับ .๐๑

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนความทันสมัยของกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน เป็นคู่ ๆ ตามวิธีของ สเตฟเฟ (Steffe) ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๒ แล้ว สรุปได้ว่ากลุ่มผู้นำหมู่บ้านหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระสูง) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงจะมีความทันสมัยสูงกว่ากลุ่มผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยจะเห็นได้จากความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของความทันสมัยของกลุ่มผู้นำในสองหมู่บ้านดังกล่าว ๓๒.๔๘ และในทำนองเดียวกันกลุ่มผู้นำหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ำซ่า) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงก็มีความทันสมัยสูงกว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) เช่นเดียวกัน โดยจะเห็นได้จากความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยของความทันสมัยของกลุ่มผู้นำในสองหมู่บ้านดังกล่าว = ๓๐.๖๒

^๑Gine V. Glass and Julian C. Stanley, Statistics Methods in Education and Psychology (N. Y.: Prentice-Hall, Inc., 1970), pp 388-395.

แต่เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงกับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานปานกลาง เพื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยแล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) กับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขสูงด้วยกัน ก็ไม่พบความแตกต่างของความทันสมัยระหว่างกลุ่มผู้นำทั้งสองหมู่บ้าน ส่วนกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานปานกลางกับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำสุดก็ไม่มี ความแตกต่างในด้านความทันสมัยของกลุ่มผู้นำทั้งสองหมู่บ้านเช่นเดียวกัน

สรุปได้ว่า กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกันมากเท่า นั้นจึงจะมีความทันสมัยแตกต่างกันอย่างแท้จริง ส่วนกรณีที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกันเพียงเล็กน้อย จะไม่เป็นเช่นนั้น น่าสังเกตว่า การที่ผลปรากฏออกมาดังกล่าวดังข้างต้น คงจะเป็น เพราะเครื่องมือวัดระดับความทันสมัย มีลักษณะ subjectives มาก และเป็นเครื่องมือสำเร็จรูปที่ได้ขอยืมมาใช้โดยผ่านการทดสอบในเรื่องความน่าเชื่อถือได้ (reliability) แต่เพียงคร่าว ๆ ในหมู่ความแตกต่างกันในด้านความทันสมัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นขึ้นอยู่กับคำตอบในเรื่องความเชื่อหรือไม่เชื่อในสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ตามวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ ในหมู่ผู้นำที่เป็นกลุ่มประชากรที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบเท่านั้น อนึ่งน่าสังเกตด้วยว่าความแตกต่างกันในด้านความทันสมัยที่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั้นขึ้นอยู่กับคำตอบในเรื่อง เชื่อหรือไม่เชื่อในสิ่งที่ไม่สามารถอธิบายเหตุผลได้ด้วยวิธีการทางวิทยาศาสตร์เป็นสำคัญ สำหรับกรณีที่ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น ปรากฏว่า กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ มีความเชื่ออย่าง "งมงาย" คล้ายคลึงกันมากกับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ จึงทำให้คะแนนไล่เรียงกัน (คะแนนเฉลี่ย = ๑๕๗.๘๑ และ ๑๓๘.๘๒ ตามลำดับ)

ข. พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร เป็นค่าคะแนนรวมที่ได้จากการสัมภาษณ์กลุ่มผู้นำหมู่บ้าน ที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบในเรื่องต่อไปนี้คือ

๑. ค่าคะแนนรวมของจำนวนการฟัง การอ่าน และการดู ข่าวสารต่าง ๆ จากสื่อมวลชน แต่ละประเภทอันได้แก่วิทยุ หนังสือพิมพ์ วารสารและโทรทัศน์ตามลำดับ
๒. ค่าคะแนนรวมของความบ่อยครั้งในการฟัง การอ่านและการดูสื่อมวลชนประเภทต่าง ๆ อันได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุ วารสารและโทรทัศน์ ตามลำดับ
๓. ค่าคะแนนรวมจากความบ่อยครั้งของผู้นำในการพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขตำบล แพทย์ พยาบาล พัฒนาการ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร เหล่านี้เป็นต้น
๔. ค่าคะแนนรวมของกลุ่มผู้นำในการสื่อข่าวสารหรือแนะนำชาวบ้านในด้านสาธารณสุขต่าง ๆ

ตารางที่ ๓ แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้าน ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

Source	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓๕๑๐๘.๐๔	๓	๑๑๗๐๒.๖๘	๔.๒๒	<.๐๕
ภายในกลุ่ม	๒๐๒๓๗๔.๕๖	๗๓	๒๗๗๒.๒๕		
รวมทั้งหมด	๒๓๗๔๘๒.๖	๗๖			

จากตารางที่ ๓ ผลการใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบแล้วพบว่า ค่า F ที่คำนวณได้มีค่า = ๔.๒๒ ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า F จากตารางที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕ และที่อัตราความเป็นอิสระ = ๓.๗๓ แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน มีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๔ แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้าน
ที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

กลุ่มหมู่บ้าน	หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ)	หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)	หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง)	หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองเก้าข่า)
หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้าน สระคูณ)	-	๕๓.๕๔	๕๓.๕๒*	๓๕.๒๔
หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)		-	๕๐.๕๓	- ๘.๗๕
หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง)			-	-๑๘.๖๘
หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองเก้าข่า)				-

* ที่นัยสำคัญ .๐๕

จากการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน เป็นคู่ ๆ ตามวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe)^๑ ดังที่แสดงไว้ในตารางที่ ๔ แล้วนั้น พบว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานสูง จะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูงกว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) ที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานต่ำสุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ โดยจะเห็นได้จากความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำทั้งสองหมู่บ้าน = ๕๓.๕๒

^๑ Ibid., pp. 388-395.

แต่เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่าง กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสูง กับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานปานกลางแล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) กับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านควบคุม ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงด้วยกัน ก็ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้นำทั้งสองหมู่บ้าน เมื่อเปรียบเทียบกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) กับ ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานปานกลางกับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำสุด ก็ไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้นำทั้งสองหมู่บ้าน ส่วนกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (หนองเกี้ยว) เมื่อเปรียบเทียบเป็นคู่ ๆ กับหมู่บ้านระดับ ๓ ระดับ ๒ และระดับ ๑ ตามลำดับ แล้วก็ยังไม่พบความแตกต่างของพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มผู้นำเช่นเดียวกัน

สรุปได้ว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงกว่ามากจึงจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูงกว่ามากอย่างแท้จริง (หมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานระดับ ๓ กับระดับ ๑) ส่วนกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกันน้อย (ระดับ ๒ กับระดับ ๑ หรือระดับ ๓ กับระดับ ๒) จะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้เนื่องมาจากว่า กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับดังที่กล่าวมาแล้วนั้น มีอายุ และสถานะทางเศรษฐกิจอันได้แก่ ขนาดเนื้อที่ถือครอง ที่ไม่แตกต่างกันมากนัก ตลอดจนมีความถี่ในการติดต่อหรือการกระตุ้นจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เช่น สาธารณสุข ตำบล พัฒนาการประจำตำบล ใกล้เคียงกัน ผิดกับหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่ถูกทอดทิ้งหรือ เป็นหมู่บ้านที่ผู้นำหมู่บ้านไม่ค่อยได้รับการติดต่อหรือกระตุ้นจากเจ้าหน้าที่ส่งเสริม เช่น สาธารณสุขตำบลและพัฒนารประจำตำบล นอกจากนี้แล้วผู้นำในหมู่บ้านดังกล่าวยังมีสถานะทางเศรษฐกิจอันได้แก่ ขนาดเนื้อที่ถือครองและกรรมสิทธิ์ในที่ดินต่ำกว่าผู้นำหมู่บ้านอื่น ๆ ที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบข้างต้นอีกด้วย และกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) ยังมีอายุน้อยเป็นส่วนมาก (อายุระหว่าง ๒๐-๒๕ ปี ถึงร้อยละ ๘๐.๓) อันอาจจะเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) มีการพบปะหรือได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่น้อย กล่าวคือ การติดต่อระหว่างเจ้าหน้าที่ส่งเสริมกับผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) เป็นการติดต่อโดยผ่านผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นส่วนใหญ่ ส่วนผู้นำคนอื่น ๆ ในหมู่บ้าน มักจะไม่ได้ติดต่อกับเจ้าหน้าที่หรือพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมโดยตรง

ค. แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เป็นค่าคะแนนรวมที่วัดได้จากแบบสอบถามแบบปลายเปิด ซึ่งจะถามถึงวิธีการแก้ไขปัญหาทั้ง ๖ ข้อ โดยคิดคะแนนจากการยอมรับปัญหาหรือไม่ยอมรับปัญหา วิธีการในการแก้ไขปัญหา และผลของการแก้ไขปัญหาซึ่งคะแนนเป็นแบบต่อเนื่องตั้งแต่ ๑-๗ คะแนน

ตารางที่ ๕ . ผลของการเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำหมู่บ้านที่มีการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

Source	SS	df	MS	F	P
ระหว่างกลุ่ม	๓๑๕๓๓.๘๙	๓	๑๐๕๑๑.๒๙๖	๒๗.๐๑	< .๐๑
ภายในกลุ่ม	๒๘๔๖๔.๗๙	๗๓	๓๘๙.๙๒๘		
รวมทั้งหมด	๖๐๐๙๘.๖๘	๗๖			

จากตารางที่ ๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลโดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) วิเคราะห์คะแนนเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบแล้วพบว่า ค่า F ที่คำนวณได้ = ๒๗.๐๑ มีค่ามากกว่าค่า F จากตารางที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ = .๐๑ อัตราความเป็นอิสระ = ๓, ๗๓ แสดงว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตารางที่ ๖ แสดงความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำหมู่บ้านที่มีระดับ
การพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

กลุ่มหมู่บ้าน	หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระตุน)	หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)	หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง)	หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว)
หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระตุน)	-	๒๔.๔๔ **	๕๓.๑๒ **	๔๑.๐๕
หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)		-	๒๘.๖๔ **	๑๖.๖๑
หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง)			-	๑๒.๐๗
หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว)				-

** ที่นัยสำคัญระดับ .๐๑

เมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบตามวิธีการของ Scheffe^๑ ดังตารางที่ ๑๕ สรุปได้ว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระตุน) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) และกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) ซึ่งมีระดับพัฒนาปานกลาง ต่ำและสูงตามลำดับ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และมีค่าความแตกต่างเฉลี่ย ๒๔.๔๔, ๕๓.๑๒ ๔๑.๐๕ ตามลำดับ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานปานกลาง กับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) ที่มีระดับการ

^๑ Ibid., pp. 388-395.

พัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำสุดแล้วก็พบว่า กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่า ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เช่นเดียวกัน และมีค่าความแตกต่างเฉลี่ย ๒๘.๖๘

อย่างไรก็ตาม เมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านห้วยศาลา) ซึ่งเป็นหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานปานกลางกับหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูง ก็ไม่พบความแตกต่างของแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำทั้งสองหมู่บ้าน และเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างกลุ่มผู้นำของหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำกับกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) ที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงแล้วก็ไม่พบความแตกต่างกันในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เช่นเดียวกัน

สรุปได้ว่ากลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูงกว่าจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงกว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำกว่า ในบางหมู่บ้านเท่านั้น (หมู่บ้านระดับ ๓ กับระดับ ๒ และ ๑, ระดับ ๒ กับระดับ ๑) ส่วนกลุ่มผู้นำหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) ซึ่งมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานสูง จะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำกว่ากลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) และกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) นั้น คงเนื่องมาจากว่า กลุ่มผู้นำหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) ขาดความกระตือรือร้น ในการที่จะแก้ไขปัญหาของหมู่บ้านของตนเองและอีกประการหนึ่งก็คือ เมื่อผู้วิจัยได้สัมภาษณ์กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านดังกล่าว มีผู้นำหลายคน ไม่ค่อยจะยอมรับในการแก้ไขหรือปฏิเสธในการที่จะแก้ไขปัญหาจากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ถามขึ้น และมีจะให้เหตุผลว่า ตนเองไม่ค่อยมีเวลา ขาดความรู้ในเรื่องที่ถาม ไม่อยากเป็นบุคคลที่จะแก้ไขปัญหานั้น ๆ เพราะเคยเป็นมาแล้ว เหล่านี้เป็นต้น ซึ่งเป็นคำตอบที่แตกต่างไปจากกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) เป็นอย่างมาก จึงเป็นสาเหตุทำให้คะแนนเฉลี่ยของผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ว) มีคะแนนเฉลี่ยไม่แตกต่างไปจากกลุ่มผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) และกลุ่มผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) มากนัก ทั้ง ๆ ที่หมู่บ้าน ๒ กลุ่มหลังมีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำกว่า

ง. การยอมรับนับถือจากชาวบ้าน การยอมรับนับถือจากชาวบ้านจะแบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๓ ส่วนคือ ความกระตือรือร้นของผู้นำหมู่บ้าน, การแนะนำในเรื่องสุขภาพสิ่งแวดล้อม และคุณลักษณะของผู้นำ ซึ่งวัดได้จากความคิดเห็นของชาวบ้านที่มีต่อผู้นำหมู่บ้านในเรื่องดังกล่าวข้างต้น

๑. ความกระตือรือร้นของผู้นำหมู่บ้าน จากการใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยในการยอมรับนับถือของชาวบ้านที่มีต่อความกระตือรือร้นของผู้นำ แล้วพบว่าค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่า F ในตารางที่นัยสำคัญ = $.05$ ($df_1 = 3, df_2 = 73$) แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน ดังตารางที่ ๗

ตารางที่ ๗ ผลของการเปรียบเทียบการยอมรับนับถือของชาวบ้านที่มีต่อความกระตือรือร้นของผู้นำหมู่บ้านในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาศาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างหมู่บ้าน	๖.๘	๓	๒.๒๗	๑.๖๒	$> .05$
ภายในกลุ่มผู้นำ	๑๐๒.๔๗	๗๓	๑.๔๐		
รวมทั้งหมด	๑๐๙.๒๘	๗๖			

๒. การแนะนำในเรื่องสุขภาพสิ่งแวดล้อมจากการใช้วิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยของการยอมรับนับถือของชาวบ้านที่มีต่อคำแนะนำในเรื่องสุขภาพสิ่งแวดล้อมจากผู้นำหมู่บ้าน แล้วพบว่าค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่า F ในตารางที่นัยสำคัญ = $.05$ ($df_1 = 3, df_2 = 73$) แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้านในแต่ละหมู่บ้านไม่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.05$ ดังที่แสดงในตาราง ๘

ตารางที่ ๔ แสดงการเปรียบเทียบการยอมรับนับถือของชาวบ้านที่มีต่อคำแนะนำของผู้นำหมู่บ้านในเรื่องสุขภาพสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างหมู่บ้าน	.๗๔	๓	.๒๖	๒.๓๔	>.๐๕
ภายในกลุ่มผู้นำ	๘.๑๑	๗๓	.๑๑๑		
รวมทั้งหมด	๘.๘๕	๗๖			

๓. การยอมรับนับถือของชาวบ้านที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำหมู่บ้านจากการใช้วิธีวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (one-way analysis of variance) วิเคราะห์ความแตกต่างของคะแนนการยอมรับนับถือในคุณลักษณะของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบแล้วพบว่า ค่า F ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่า F จากตารางที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ = .๐๕ ($df_1 = 3$, $df_2 = 73$) แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้านที่มีต่อคุณลักษณะผู้นำไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังที่แสดงในตาราง ๔

ตารางที่ ๕ แสดงการเปรียบเทียบการยอมรับนับถือของชาวบ้านที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำหมู่บ้านในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	P
ระหว่างหมู่บ้าน	.๕๒	๓	.๑๗	๑.๕๕	>.๐๕
ระหว่างกลุ่มผู้นำ	๒๐.๕๐	๗๓	.๒๘		
รวมทั้งหมด	๒๑.๐๒	๗๖			

สรุปได้ว่า กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกันจะได้รับการยอมรับนับถือจากชาวบ้าน ในแต่ละหมู่บ้าน ในเรื่อง ความกระตือรือร้น การแนะนำเกี่ยวกับสุขภาพ สิ่งแวดล้อม และการยอมรับนับถือที่มีต่อคุณลักษณะของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้ เพราะเป็น เรื่องของความสัมพันธ์ส่วนตัวระหว่างชาวบ้านกับผู้นำหมู่บ้าน กล่าวคือ คนไทยเรา ในชนบท ยอมรับในลักษณะ นิสัยส่วนตัวมากกว่า การยอมรับในผลงาน อีกประการหนึ่ง เมื่อให้ชาวบ้าน ประเมินผลงานของผู้นำ (เกี่ยวกับสุขภาพ สิ่งแวดล้อม) และประเมินคุณลักษณะของผู้นำซึ่งต้องระบุชื่อและตำแหน่ง ชาวบ้านมักตอบอย่างเป็นกลาง ๆ เช่น เมื่อถามว่ามีใครบ้างในหมู่บ้านที่มีจิตใจโอบอ้อมอารี เอื้อเฟื้อ เผื่อแผ่ มีใครบ้างที่ยอมช่วยเหลือแนะนำสิ่งใหม่ๆ ขึ้นในหมู่บ้าน (ระบุชื่อตำแหน่ง) ชาวบ้านมักจะประเมินว่าบุคคลนั้น ๆ มีลักษณะมาก หรือปานกลาง เท่านั้นไม่มีผู้ใดตอบว่าบุคคลดังที่ตนได้ระบุชื่อไปนั้นมีลักษณะดังที่กล่าวข้างต้นน้อย จึงเป็นสาเหตุให้คะแนนของตัวแปรดังกล่าวมีการกระจายในแต่ละหมู่บ้านไม่แตกต่างกันมากนัก

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมุติฐานข้อที่ ๒

ตามสมมุติฐานข้อที่ ๒ "ความแตกต่างในระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานไม่ได้เกิดจากความแตกต่างในลักษณะทางประชากรของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ"

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสมมุติฐานข้อที่ ๒ นี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอข้อมูลโดยใช้สถิติประเภท ร้อยละ แสดงการกระจายของลักษณะทางประชากรของผู้นำหมู่บ้าน ที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ และใช้ ไค-สแควร์ ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของลักษณะทางประชากรของผู้นำหมู่บ้าน ที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบดังต่อไปนี้

ข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ

๑. เพศ กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบเป็น เพศชายร้อยละ ๘๐.๕ เพศหญิงร้อยละ ๑๙.๕ เมื่อพิจารณาแต่ละหมู่บ้านแล้ว หมู่บ้านระดับสาม (สระชุม) มีผู้นำเป็นชาย ร้อยละ ๘๑.๘ เป็นหญิงร้อยละ ๑๘.๒ หมู่บ้านระดับสอง (บ้านห้วยศาลา) มีผู้นำเป็นชายร้อยละ ๘๕.๗ เป็นหญิงร้อยละ ๑๔.๓ หมู่บ้านระดับหนึ่ง (บ้านสำโรง) มีผู้นำเป็นชายร้อยละ ๘๑.๓ เป็นหญิงร้อยละ ๑๘.๗ หมู่บ้านควมคุม (บ้านหนองแก้ว) มีผู้นำเป็นชายร้อยละ ๗๒.๒ เป็นหญิงร้อยละ ๒๗.๘ และเมื่อใช้ไค-สแควร์ (Chi-square) ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของ เพศชายกับ เพศหญิง

ในแต่ละหมู่บ้าน ที่อัตราความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ ๓ แล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างเพศของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ กล่าวคือค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ (๑.๑๘) มีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์จากตารางที่นัยสำคัญทางสถิติระดับ .๐๕

ตารางที่ ๑๑ แสดงร้อยละของ เพศของผู้นำหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน *

หมู่บ้าน	เพศ		รวม
	ชาย	หญิง	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคู)	๑๘ (๒๓.๔)	๔ (๕.๒)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๑๘ (๒๓.๔)	๓ (๓.๙)	๒๑ (๒๗.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (สำโรง)	๑๓ (๑๖.๙)	๓ (๓.๙)	๑๖ (๒๐.๘)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ง)	๑๓ (๑๖.๙)	๕ (๖.๕)	๑๘ (๒๓.๔)
รวม	๖๒ (๘๐.๕)	๑๕ (๑๕.๕)	๗๗ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

๒. อายุ กลุ่มผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบจะอยู่ระหว่างวัยสูงอายุ เป็นส่วนใหญ่ คืออายุระหว่าง ๕๐-๖๐ ปี ร้อยละ ๓๖.๙ อายุระหว่าง ๔๐-๔๙ ปี ร้อยละ ๒๑.๗ และอยู่ในวัย กลางคน (๓๐-๓๙ ปี) วัยหนุ่มสาว (๒๐-๒๙ ปี) คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗ และ ๒๐.๔ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละหมู่บ้านแล้วพบว่า หมู่บ้านระดับสาม (บ้านสระคูณ) จะมีผู้นำซึ่งมีอายุอยู่ในวัย กลางคนขึ้นไปจนถึงวัยสูงอายุเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือ มีอายุระหว่าง ๓๐-๓๙ ปี, ๔๐-๔๙ ปี และ ๕๐-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๓ ร้อยละ ๒๗.๓ ร้อยละ ๓๑.๔ ตามลำดับ มีผู้นำที่อยู่ในวัยหนุ่มสาว เพียงร้อยละ ๔.๕ ส่วนหมู่บ้านระดับสอง (ห้วยศาลา) จะมีผู้นำอยู่ในวัยสูงอายุเป็นส่วนใหญ่คือ มีอายุระหว่าง ๕๐-๖๐ ปี ร้อยละ ๔๒.๙ นอกนั้นอยู่ในวัยค่อนข้างสูงอายุ วัยกลางคน และวัยหนุ่มสาว ใกล้เคียงกันคือร้อยละ ๒๓.๔ ร้อยละ ๑๔.๓ และ ๑๙.๑ ตามลำดับ ส่วนผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง) ส่วนใหญ่จะมีอายุอยู่ในวัยหนุ่มสาวคือมีอายุระหว่าง ๒๐-๒๙ ปี ร้อยละ ๕๖.๓ นอกนั้นอยู่ในวัยกลางคน วัยค่อนข้างสูงอายุและวัยสูงอายุใกล้เคียงกันคือร้อยละ ๑๘.๘ ร้อยละ ๑๒.๕ และ ร้อยละ ๑๒.๕ ตามลำดับ ส่วนหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้อ่า) จะมีผู้นำอยู่ในวัยที่ต่างกันเพียงเล็กน้อย คือมีอายุ ๒๐-๒๙ ปี, ๓๐-๓๙ ปี, ๔๐-๔๙ ปี, และ ๕๐-๖๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๑ ร้อยละ ๒๗.๘ ร้อยละ ๓๓.๓ และร้อยละ ๒๗.๗ ตามลำดับ เมื่อใช้ไค-สแควร์ (Chi-square) ทดสอบความ แตกต่างระหว่างสัดส่วนของอายุของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านที่อัตราความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ ๔ แล้วพบความแตกต่างระหว่างอายุของผู้นำในหมู่บ้านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือค่า ไค-สแควร์ที่คำนวณได้ (๒๐.๔) มีค่ามากกว่าค่าไค-สแควร์จากตารางนั้นคือ ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ จะมีอายุอยู่ในวัยหนุ่มสาวมากกว่าผู้นำในหมู่บ้านอื่นที่มีอยู่ในข่ายของการ เปรียบเทียบ ดังตารางต่อไปนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๑ แสดงร้อยละของอายุของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน*

หมู่บ้าน	อายุ				รวม
	๒๐-๒๙ปี	๓๐-๓๙ปี	๔๐-๔๙ปี	๕๐-๖๐ปี	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ)	๑ (๑.๓)	๘ (๑๐.๔)	๖ (๗.๘)	๗ (๘.๑)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๔ (๕.๒)	๓ (๓.๙)	๕ (๓.๕)	๙ (๑๑.๗)	๒๑ (๒๔.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๙ (๑๑.๗)	๓ (๓.๙)	๒ (๒.๖)	๒ (๒.๖)	๑๖ (๒๐.๘)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ง)	๒ (๒.๖)	๕ (๓.๕)	๖ (๗.๘)	๕ (๓.๕)	๑๘ (๒๗.๔)
รวม	๑๖ (๒๐.๘)	๑๙ (๒๑.๗)	๑๙ (๒๑.๗)	๒๓ (๒๖.๙)	๗๗ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

๓. ศาสนา กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบทุกหมู่บ้าน มีผู้นำที่นับถือศาสนาพุทธทุกคน

๔. สถานภาพสมรส กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีสถานภาพสมรส โดยเป็นโสดร้อยละ ๑๓ เป็นหม้ายร้อยละ ๒.๖ และแต่งงานร้อยละ ๘๔.๔ เมื่อพิจารณาแต่ละ หมู่บ้านแล้วพบว่าผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ) จะเป็นโสดร้อยละ ๔.๑ เป็นหม้ายร้อยละ ๔.๕ แต่งงานและอยู่กับคู่สมรสร้อยละ ๘๖.๔ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา) จะมีผู้นำเป็นโสด ร้อยละ ๔.๕ ไม่มีผู้ที่เป็นหม้าย มีผู้ที่แต่งงานและอยู่กับคู่สมรสร้อยละ ๙๐.๕ ส่วนผู้นำในหมู่บ้าน ระดับ ๑ (ลำโรง) จะมีผู้นำเป็นโสดร้อยละ ๒.๕ ไม่มีผู้ที่เป็นหม้าย มีผู้ที่แต่งงานและอยู่กับคู่สมรส ร้อยละ ๙๕ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้อ่า) จะมีผู้นำที่เป็นโสดร้อยละ ๑๑.๑ เป็นหม้าย ร้อยละ ๕.๖ แต่งงานและอยู่กับคู่สมรสร้อยละ ๘๓.๓ และเมื่อใช้ ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบสัดส่วนของสถานภาพสมรสของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านที่อัตราความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ ๒ แล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างสถานภาพสมรส ของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ กล่าวคือค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ (๔.๔๓) มีค่า น้อยกว่าค่าไค-สแควร์ที่ได้จากตารางที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๑๒ แสดงร้อยละของสถานภาพสมรสของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนา งานสาธารณสุข มูลฐานต่างกัน

หมู่บ้าน	สถานภาพสมรส			รวม
	โสด	หม้าย	แต่งงาน	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ)	๒ (๒.๖)	๑ (๑.๓)	๑๔ (๒๔.๙)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๒ (๒.๖)	๐ (๐.๐)	๑๘ (๒๔.๙)	๒๑ (๒๗.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๔ (๕.๒)	๐ (๐.๐)	๑๒ (๑๕.๖)	๑๖ (๒๐.๘)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้อ่า)	๒ (๒.๖)	๑ (๑.๓)	๑๕ (๑๙.๕)	๑๘ (๒๓.๔)
รวม	๑๐ (๑๓)	๒ (๒.๖)	๖๕ (๘๔.๔)	๗๗ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

๔. ระดับการศึกษา กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีระดับการศึกษา
ชั้นประถมศึกษาร้อยละ ๙๗.๔ ระดับมัธยมศึกษาร้อยละ ๒.๖ เมื่อพิจารณาแต่ละหมู่บ้านแล้ว พบว่า
ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ) มีการศึกษาระดับประถมศึกษาทุกคน ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒
(ห้วยศาลา) มีการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ ๔๕.๒ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาร้อยละ ๕.๔
ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง) มีการศึกษาระดับประถมศึกษาทุกคน ผู้นำในหมู่บ้านควมคุม
(หนองแก้อ่า) มีการศึกษาระดับประถมศึกษาร้อยละ ๙๔.๔ มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาร้อยละ
๕.๖ และเมื่อใช้ ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบที่อัตราความเป็นอิสระเท่ากับ ๓ แล้ว ไม่พบ
ความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างระดับการศึกษาของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการ
เปรียบเทียบ กล่าวคือ ค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่า ไค-สแควร์จากตารางที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๑๓ แสดงร้อยละของระดับการศึกษาของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุข
มูลฐานต่างกัน *

หมู่บ้าน	ระดับการศึกษา		รวม
	ประถมศึกษา	มัธยมศึกษา	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ)	๒๒ (๒๘.๖)	๐ (๐)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๒๐ (๒๖)	๑ (๑.๓)	๒๑ (๒๗.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๑๖ (๒๐.๘)	๐ (๐)	๑๖ (๒๐.๘)
หมู่บ้านควมคุม (หนองแก้อ่า)	๑๗ (๒๒.๑)	๑ (๑.๓)	๑๘ (๒๓.๔)
รวม	๗๕ (๙๗.๔)	๒ (๒.๖)	๗๗ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

๖. อาชีพ กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีอาชีพทำนาเกือบทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๙๖.๑ มีอาชีพค้าขายเพียงร้อยละ ๓.๙ เมื่อพิจารณาจากผู้นำในแต่ละหมู่บ้านแล้ว พบว่าหมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ) ผู้นำหมู่บ้านมีอาชีพทำนาร้อยละ ๙๕.๕ ค้าขายร้อยละ ๔.๕ หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา) ผู้นำหมู่บ้านมีอาชีพทำนาร้อยละ ๙๕.๒ ค้าขายร้อยละ ๔.๘ หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง) ผู้นำหมู่บ้านมีอาชีพทำนาทุกคน ส่วนหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ำข่า) ผู้นำหมู่บ้านมีอาชีพทำนา ร้อยละ ๙๔.๔ ค้าขายร้อยละ ๕.๖ และเมื่อใช้ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบ ความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของอาชีพที่อิตราคความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ ๓ แล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติระหว่างอาชีพของผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ กล่าวคือ ค่าไค-สแควร์ที่คำนวณได้ (.๘๔) มีค่าน้อยกว่าค่าไค-สแควร์จากตารางที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๑๔ แสดงร้อยละของอาชีพของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน *

หมู่บ้าน	อาชีพ		รวม
	ทำนา	ค้าขาย	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ)	๒๑ (๒๗.๓)	๑ (๑.๓)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๒๐ (๒๖)	๑ (๑.๓)	๒๑ (๒๗.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๑๖ (๒๐.๘)	๐ (๐)	๑๖ (๒๐.๘)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ำข่า)	๑๗ (๒๒.๑)	๑ (๑.๓)	๑๘ (๒๓.๔)
รวม	๗๔ (๙๖.๑)	๓ (๓.๙)	๗๗ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

๗. ขนาดเนื้อที่ถือครอง

ตารางที่ ๑๕ แสดงร้อยละของขนาดเนื้อที่ถือครองของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาทาง
สาธารณสุขมูลฐานต่างกัน^๑

หมู่บ้าน	ขนาดเนื้อที่ถือครอง				รวม
	๑-๓๐ไร่	๓๑-๖๐ไร่	๖๑-๙๐ไร่	๙๐ไร่ขึ้นไป	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคู)	๒ (๒.๗)	๑๒ (๑๖.๒)	๖ (๘.๑)	๑ (๑.๔)	๒๑ (๒๘.๔)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๖ (๘.๑)	๔ (๑๒.๒)	๓ (๔.๑)	๒ (๒.๗)	๒๐ (๒๗.๐)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๑๒ (๑๖.๒)	๔ (๕.๔)	๐ (๐)	๐ (๐)	๑๖ (๒๑.๖)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ว)	๑ (๑.๔)	๕ (๖.๘)	๑๑ (๑๔.๔)	๐ (๐)	๑๗ (๒๓.๐)
รวม	๒๑ (๒๘.๔)	๓๐ (๔๐.๕)	๒๐ (๒๗.๐)	๓ (๔.๑)	๗๔ ^๑ (๑๐๐)

^๑ ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

^๑ ไม่รวมอาชีพค้าขาย

กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีขนาดเนื้อที่ถือครองอยู่ระหว่าง ๓๑-๖๐ ไร่ มากที่สุดรองลงมาคือ อยู่ระหว่าง ๑-๓๐ ไร่, ๖๑-๘๐ ไร่ และ ๘๐ ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๕, ร้อยละ ๒๗ และร้อยละ ๔.๑ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาแต่ละหมู่บ้านแล้วพบว่า ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) มีขนาดเนื้อที่ถือครองอยู่ระหว่าง ๓๑-๖๐ ไร่ มากที่สุด รองลงมาคืออยู่ระหว่าง ๖๑ - ๘๐ ไร่, ๑ - ๓๐ ไร่ และ ๘๐ ไร่ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๑ ร้อยละ ๒๘.๖, ร้อยละ ๘.๕ และร้อยละ ๔.๘ ตามลำดับ ส่วนผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) มีขนาดเนื้อที่ถือครอง อยู่ระหว่าง ๓๑ - ๖๐ ไร่มากที่สุด รองลงมาคือระหว่าง ๑ - ๓๐ ไร่, ๖๑ - ๘๐ ไร่ และ ๘๐ ไร่ ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๔๕, ร้อยละ ๓๐, ร้อยละ ๑๕ และร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) มีขนาดเนื้อที่ถือครองอยู่ระหว่าง ๑ - ๓๐ ไร่มากที่สุด รองลงมาคืออยู่ระหว่าง ๓๑ - ๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๗๕ และร้อยละ ๒๕ ตามลำดับ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้ว) มีขนาดเนื้อที่ถือครองอยู่ระหว่าง ๖๑ - ๘๐ ไร่มากที่สุด รองลงมาคือ ๓๑ - ๖๐ ไร่, ๑ - ๓๐ ไร่ ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๗, ร้อยละ ๒๘.๖, ร้อยละ ๘.๕ ตามลำดับ และเมื่อ ใช้ ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของขนาดเนื้อที่ถือครอง ที่ อัตราความเป็นอิสระที่ระดับ .๐๑ แล้วพบว่า ผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีขนาด เนื้อที่ถือครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๘. กรรมสิทธิ์ในที่ดิน กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีกรรมสิทธิ์ใน ที่ดิน โดยเป็นเจ้าของที่ดินมากที่สุด รองลงมาคือ พ่อแม่ให้ทำกินโดยไม่คิดค่าเช่าและเช่าที่ดินทำกิน ตามลำดับ ซึ่งคิดเป็นร้อยละ ๖๕, ร้อยละ ๘.๒ และร้อยละ ๔.๑ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณา แต่ละหมู่บ้านแล้ว ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดย เป็นเจ้าของที่ดินมากที่สุด รองลงมาคือพ่อแม่ให้ทำกินโดยไม่คิดค่าเช่าและไม่มีผู้ใดเช่าที่ดินทำกิน ซึ่งคิด เป็นร้อยละ ๘๐.๕, ร้อยละ ๘.๕ ตามลำดับ ส่วนผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินโดย เป็นเจ้าของที่ดินมากที่สุด รองลงมาคือพ่อแม่ให้ทำกินโดยไม่คิดค่าเช่า ไม่มีผู้ใดเช่าที่ดินทำกินคิด เป็นร้อยละ ๘๐ และร้อยละ ๑๐ ตามลำดับ ส่วนผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยเป็นเจ้าของที่ดินมากที่สุด รองลงมาคือเช่าที่ดินทำกิน และพ่อแม่ให้ทำกินโดยไม่คิดค่าเช่าคิด เป็น ร้อยละ ๑๔.๘, ร้อยละ ๔.๑ และร้อยละ ๒.๗ ตามลำดับ และผู้นำหมู่บ้านควบคุม (บ้านหนอง แก้ว) มีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน โดยเป็นเจ้าของที่ดินทำกินทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ และเมื่อใช้ ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบความแตกต่างระหว่างสัดส่วนของกรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้นำแล้ว

พบว่า ผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตารางที่ ๑๖ แสดงร้อยละของกรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้นำหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน *

หมู่บ้าน	กรรมสิทธิ์ในที่ดิน ^๑			รวม
	เป็นเจ้าของ	เช่าที่ดินทำกิน	พ่อแม่ให้ทำกิน	
หมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคู)	๑๙ (๒๕.๗)	๐ (๐)	๒ (๒.๗)	๒๑ (๒๘.๔)
หมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)	๑๘ (๒๔.๓)	๐ (๐)	๒ (๒.๗)	๒๐ (๒๗.๐)
หมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง)	๑๑ (๑๔.๘)	๓ (๔.๑)	๒ (๒.๗)	๑๖ (๒๑.๖)
หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้อ่า)	(๒๒.๙)	(๐)	(๐)	(๒๒.๙)
รวม	๖๕ (๘๗.๗)	๓ (๔.๑)	๖ (๘.๒)	๗๔ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

^๑ไม่รวมอาชีพค้าขาย

๕. จำนวนสมาชิกในครัวเรือน กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีจำนวนของสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง ๔-๘ คน มากที่สุด รองลงมาคือ สมาชิกในครัวเรือนระหว่าง ๙-๑๒ คน และมีสมาชิกในครัวเรือนระหว่าง ๑-๔ คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๖๖.๒ ร้อยละ ๒๓.๔ ร้อยละ ๑๐.๔ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำนวนสมาชิกในครัวเรือนของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านแล้วพบว่า ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูม) มีสมาชิกระหว่าง ๔-๘ คน มากที่สุด และมีสมาชิกระหว่าง ๑-๔ คนกับ ๙-๑๒ คน เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๗ และร้อยละ ๑๓.๖ กับร้อยละ ๑๓.๖ ตามลำดับ ส่วนผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) มีสมาชิกระหว่าง ๔-๘ คนมากที่สุด รองลงมาคือมีสมาชิกระหว่าง ๙-๑๒ คน และ ๑-๔ ตามลำดับคิดเป็นร้อยละ ๕๒.๔ ร้อยละ ๓๘.๑ ร้อยละ ๙.๕ ตามลำดับ ส่วนผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) มีสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง ๔-๘ คนมากที่สุด รองลงมาคือระหว่าง ๙-๑๒ คน และระหว่าง ๑-๔ คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๕๖.๓ ร้อยละ ๒๕ และร้อยละ ๑๘.๘ ตามลำดับ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านควบคุม ส่วนใหญ่มีสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง ๔-๘ คน รองลงมาคือมีสมาชิกอยู่ระหว่าง ๙-๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๓.๓ ; ร้อยละ ๑๖.๗ ตามลำดับ และเมื่อใช้ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบสัดส่วนของจำนวนสมาชิกของผู้นำหมู่บ้านที่อัตราความเป็นอิสระเท่ากับ ๖ แล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นั่นคือผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๑๗ แสดงร้อยละของสมาชิกในครัวเรือนของผู้นำ ในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่างกัน *

หมู่บ้าน	จำนวนสมาชิกในครัวเรือน			รวม
	๑ - ๔คน	๕ - ๘ คน	๘ - ๑๒คน	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูม)	๓ (๓๐.๔)	๑๖ (๒๐.๘)	๓ (๓.๘)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๒ (๒๐.๖)	๑๑ (๑๔.๓)	๘ (๑๐.๔)	๒๑ (๒๗.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๓ (๓๐.๘)	๔ (๑๑.๗)	๔ (๕.๒)	๑๑ (๒๐.๘)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้อ่า)	๐ (๐)	๑๔ (๑๙.๕)	๓ (๓.๘)	๑๗ (๒๓.๔)
รวม	๘ (๑๐.๘)	๔๑ (๖๖.๒)	๑๘ (๒๓.๔)	๖๗ (๑๐๐)

*ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

๑๐. จำนวนบุตร กลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีจำนวนบุตรอยู่ระหว่าง ๔-๖ คนมากที่สุด รองลงมาคือ ๑-๓ คน, ๗ คนขึ้นไป และไม่มีบุตรตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๔๖.๘ ร้อยละ ๒๓.๔ ร้อยละ ๑๓ และร้อยละ ๑๖.๕ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาจำนวนบุตรของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านแล้วพบว่า ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูด) มีจำนวนบุตรอยู่ระหว่าง ๑-๓ คน, ๗ คนขึ้นไป และไม่มีบุตร ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๑, ร้อยละ ๒๒.๗ ร้อยละ ๕.๑ และร้อยละ ๕.๑ ตามลำดับ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) มีจำนวนบุตรอยู่ระหว่าง ๔-๖ คน มากที่สุด รองลงมาคือ จำนวนบุตร ๗ คนขึ้นไป, ไม่มีบุตร และจำนวนบุตร ๑-๓ คน ตามลำดับ คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๕ ร้อยละ ๒๓.๘ ร้อยละ ๑๕ และร้อยละ ๑๔.๓ ตามลำดับ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) มีจำนวนบุตรอยู่ระหว่าง ๔-๖ คนมากที่สุด รองลงมาคือผู้นำที่ไม่มีบุตร จำนวนบุตรอยู่ระหว่าง ๑-๓ คน และจำนวนบุตร ๗ คนขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ ๓๗.๕, ร้อยละ ๓๑.๓, ร้อยละ ๒๕ และร้อยละ ๖.๓ ตามลำดับ ส่วนผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้อ่า) จะมีจำนวนบุตรอยู่ในระหว่าง ๔-๖ คนมากที่สุด รองลงมาคือจำนวนบุตรระหว่าง ๑-๓ คน, ๗ คนขึ้นไป และไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๔ ร้อยละ ๓๓.๓ ร้อยละ ๑๑.๑ และร้อยละ ๑๑.๑ ตามลำดับ และเมื่อใช้ไค-สแควร์ (chi-square) ทดสอบสัดส่วนของจำนวนบุตรของผู้นำหมู่บ้านที่อัตราความเป็นอิสระ (degree of freedom) เท่ากับ ๔ แล้ว ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ กล่าวคือค่า ไค-สแควร์ที่คำนวณได้มีค่าน้อยกว่าค่า ไค-สแควร์จากตาราง นั่นคือผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบมีส่วนของจำนวนบุตรไม่แตกต่างกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๘ แสดงร้อยละของจำนวนบุตรของผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนางานสาธารณสุข -
 มูลฐานต่างกัน*

หมู่บ้าน	จำนวนบุตร				รวม
	ไม่มีบุตร	๑-๓ คน	๔ - ๖ คน	๗คนขึ้นไป	
หมู่บ้านระดับ ๓ (สระสูง)	๒ (๒.๖)	๕ (๖.๕)	๑๓ (๑๖.๕)	๒ (๒.๕)	๒๒ (๒๘.๖)
หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา)	๔ (๕.๒)	๓ (๓.๕)	๔ (๑๑.๗)	๕ (๖.๕)	๒๑ (๒๗.๓)
หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง)	๕ (๖.๕)	๔ (๕.๒)	๖ (๗.๕)	๑ (๑.๓)	๑๖ (๒๑.๕)
หมู่บ้านควบคุม (หนองแก้ว)	๒ (๒.๖)	๖ (๗.๕)	๘ (๑๐.๕)	๒ (๒.๖)	๑๘ (๒๓.๕)
รวม	๑๓ (๑๖.๕)	๑๘ (๒๓.๕)	๓๒ (๔๖.๕)	๑๐ (๑๓)	๗๓ (๑๐๐)

* ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงร้อยละ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๑. ตำแหน่งในหมู่บ้าน ผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบทั้ง ๔ หมู่บ้าน มีตำแหน่งเป็น ผสส. มากที่สุด รองลงมาคือ เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน อสม. ผู้ใหญ่บ้าน และไม่มีตำแหน่งใด ๆ ในหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๕ ร้อยละ ๓๕.๑ ร้อยละ ๑๐.๔ ร้อยละ ๕.๒ และร้อยละ ๒.๖ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาผู้นำในแต่ละหมู่บ้านแล้ว พบว่า หมู่บ้านระดับ ๓ (สระคูณ) มีผู้นำที่เป็น ผสส. มากที่สุด รองลงมาคือ เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็น อสม. และเป็นผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๖ ร้อยละ ๒๗.๓ ร้อยละ ๙.๑ ร้อยละ ๔.๕ และร้อยละ ๔.๕ ตามลำดับ หมู่บ้านระดับ ๒ (ห้วยศาลา) มีผู้นำที่เป็น ผสส. มากที่สุด รองลงมาคือ เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ไม่มีตำแหน่งใด ๆ เป็นผู้ใหญ่บ้าน และ อสม. คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๑ ร้อยละ ๓๓.๓ ร้อยละ ๙.๕ ร้อยละ ๙.๕ และร้อยละ ๔.๘ ร้อยละ ๔.๘ ตามลำดับ หมู่บ้านระดับ ๑ (ลำโรง) มีผู้นำที่มีตำแหน่งเป็น ผสส. มากที่สุด รองลงมา เป็นกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้ใหญ่บ้าน และเป็น อสม. คิดเป็นร้อยละ ๕๐ ร้อยละ ๒๕ ร้อยละ ๑๒.๕ ร้อยละ ๖.๒ และร้อยละ ๖.๒ ตามลำดับ ส่วนหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้วท่า) มีผู้นำที่มีตำแหน่งเป็น กรรมการพัฒนาหมู่บ้านมากที่สุด รองลงมาคือ เป็น ผสส. เป็นผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน เป็น อสม. และเป็นผู้ใหญ่บ้าน คิดเป็นร้อยละ ๕๕.๕ ร้อยละ ๒๒.๒ ร้อยละ ๑๑.๑ ร้อยละ ๕.๖ และร้อยละ ๕.๖ ตามลำดับ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑๔ แสดงตำแหน่งของผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ

ตำแหน่ง	หมู่บ้าน		สระคูณ		ห้วยศาลา		ลำโรง		หนองเก้าข่า		รวม	
	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%	จำนวน	%
อสม.	๑	๔.๕	๑	๔.๘	๑	๖.๒	๑	๕.๖	๔	๕.๒		
ผสส.	๑๒	๕๔.๖	๘	๓๘.๑	๘	๕๐.๐	๔	๒๒.๒	๓๒	๔๑.๕		
ผู้ใหญ่บ้าน	๑	๔.๕	๑	๔.๘	๑	๖.๒	๑	๕.๖	๔	๕.๒		
กพม.	๖	๒๗.๓	๗	๓๓.๓	๔	๒๕.๐	๑๐	๕๕.๕	๒๗	๓๕.๑		
ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๒	๘.๑	๒	๙.๕	๒	๑๒.๕	๒	๑๑.๑	๘	๑๐.๔		
ไม่มีตำแหน่งใด	-	-	๒	๙.๕	-	-	-	-	๒	๒.๖		
รวม	๒๒	๑๐๐	๒๑	๑๐๐	๑๖	๑๐๐	๑๘	๑๐๐	๗๗	๑๐๐		

เนื่องจากตัวแปร อายุ ขนาดเนื้อที่ดินทำกิน และ กรรมสิทธิ์ในที่ดินของผู้นำในหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ เมื่อทดสอบด้วย ไค-สแควร์ (chi-square) แล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้วิจัยจึงนำเอาตัวแปรจากตารางที่ ๑๓, ๑๔, ๑๗ และ ๑๘ คือ ระดับการศึกษา อาชีพ จำนวนสมาชิกในครอบครัวและจำนวนบุตร ตามลำดับ มาเป็นตัวแปรทดสอบ โดยตัวแปรเหล่านี้สลับกันเป็นตัวแปรทดสอบกับตัวแปรอิสระที่เป็นตัวยืน คือ อายุ ขนาดเนื้อที่ดินทำกิน และกรรมสิทธิ์ในที่ดินของกลุ่มผู้นำหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ ดังกล่าวหายไป กล่าวคือ เมื่อนำอายุมาเป็นตัวแปรอิสระ และนำเอา อาชีพ, ระดับการศึกษา, จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุตร มาเป็นตัวแปรทดสอบแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างอายุกับระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ

หายไป ในลักษณะที่ตัวแปรทดสอบเหล่านั้น เป็นตัวแปรแทรก (intervening variables) กล่าวคือ อายุเป็นตัวกำหนด อาชีพ, ระดับการศึกษา, จำนวนสมาชิกในครัวเรือนและจำนวนบุตร และตัวแปรเหล่านี้ ก็จะกำหนดระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานของหมู่บ้านอีกทอดหนึ่ง

เมื่อนำเอากรรมสิทธิ์ในที่ดินมาเป็นตัวแปรอิสระโดยระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานเป็นตัวแปรตาม โดยมีอาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุตรเป็นตัวแปรทดสอบ ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามหายไป ในลักษณะที่ตัวแปรเหล่านั้น เป็นตัวแปรแทรก (intervening variables) ระหว่างตัวแปรกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับระดับการพัฒนา นั่นคือ กรรมสิทธิ์ที่ดินเป็นตัวกำหนดตัวแปรทดสอบ แล้วตัวแปรทดสอบไปกำหนดระดับการพัฒนาอีกทีหนึ่ง

ส่วนตัวแปรอิสระตัวสุดท้าย คือ ขนาดเนื้อที่ถือครองกับตัวแปรตาม คือระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานเป็นตัวแปรตามนั้น เมื่อนำอาชีพ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครัวเรือน และจำนวนบุตรมาเป็นตัวแปรทดสอบ ผลปรากฏว่า ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามหายไป ในลักษณะที่ตัวแปรทดสอบเป็นตัวกำหนด ทั้งตัวแปรอิสระ (กรรมสิทธิ์) และตัวแปรตาม (ระดับการพัฒนา) หรืออีกนัยหนึ่ง ก็คือ ความสัมพันธ์ระหว่างกรรมสิทธิ์ในที่ดินกับระดับการพัฒนา เป็นความสัมพันธ์เทียม (Spurious)^๑

ตอนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อพิสูจน์สมมติฐานข้อที่ ๓

ตามสมมติฐานข้อที่ ๓ "ความสัมพันธ์ระหว่าง ความทันสมัย พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านจะมีความสัมพันธ์กันในทางที่สอดคล้องกัน

^๑ การวิเคราะห์ดังกล่าวข้างต้นได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ในการวิเคราะห์ทั้งหมด

ในส่วนที่เป็นสมมุติฐานข้อที่ ๓ นี้ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนแรก เป็นกรวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านทั้งหมด^๑ ส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำโดยแยกการพิจารณาออกเป็นรายหมู่บ้านที่ละหมู่บ้าน

๑. ความสัมพันธ์ระหว่าง ความทันสมัย พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำหมู่บ้านทุกหมู่บ้าน จากการใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) วิเคราะห์คะแนนรวมของตัวแปรเกี่ยวกับผู้นำในทุกหมู่บ้าน ปรากฏว่า

ตารางที่ ๒๐ สรุปลหสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำใน ๔ หมู่บ้าน

	ความทันสมัย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร
ความทันสมัย	๑.๐๐๐ (N = ๗๗) P = ***	๐.๒๙๒ (N= ๗๗) P < .๐๕	๐.๓๓๖ (N= ๗๗) P < .๐๑
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์		๑.๐๐๐ (N= ๗๗) P = ***	๐.๔๕๐ (N = ๗๗) P < .๐๑
พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร			๑.๐๐๐ (N = ๗๗) P = ***

^๑วิเคราะห์จากคะแนนรวมของทุกกลุ่มผู้นำหมู่บ้าน

๑.๑ ความทันสมัยมีความสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในทิศทางที่สอดคล้องกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ นั่นคือ บุคคลที่มีความทันสมัยสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง และบุคคลที่มีความทันสมัยต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำด้วย และเมื่อ $r^2 \times 100 = (.๒๘๒)^2 \times 100 = ๘.๕$ แสดงว่าความทันสมัยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ร้อยละ ๘.๕ (two-tailed test)

๑.๒ ความทันสมัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารในทิศทางที่สอดคล้องกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือ บุคคลที่มีความทันสมัยสูงจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูง และบุคคลที่มีความทันสมัยต่ำจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารต่ำด้วย และเมื่อ $r^2 \times 100 = (.๓๓๖)^2 \times 100 = ๑๑.๒๔$ แสดงว่าความทันสมัยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ ร้อยละ ๑๑.๒๔ (two-tailed test)

๑.๓ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ นั่นคือบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูงด้วย และบุคคลที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารต่ำด้วย และเมื่อ $r^2 \times 100 = (.๔๕)^2 \times 100 = ๒๐.๒๕$ แสดงว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารได้ถึงร้อยละ ๒๐.๒๕ (two-tailed test)

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย, พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านจากการใช้วิธีวิเคราะห์สหสัมพันธ์ (Pearson Product-Moment Correlation) ของตัวแปรเกี่ยวกับผู้นำ เป็นคู่ ๆ โดยแยกพิจารณาเป็นรายหมู่บ้าน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒๑ สรุปสหสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ)

	ความทันสมัย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร
ความทันสมัย	๑.๐๐๐ N = ๒๒ P = ***	๐.๓๘๔ N = ๒๒ P < ๐.๐๕	๐.๕๐๑ N = ๒๒ P < .๐๕
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-	๑.๐๐๐ N = ๒๒ P = ***	๐.๔๓๒ N < ๒๒ P .๐๕
พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร		-	๑.๐๐๐ N = ๒๒ P = ***

๒.๑ ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) จากตารางที่ ๒๑ ผลการวิเคราะห์พบว่า

ก. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ มีความทันสมัย ที่สอดคล้องกันกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความทันสมัย แต่ความทันสมัยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้เพียงร้อยละ ๑๔.๘๑ ($r^2 \times ๑๐๐$) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ pearson แล้วค่า r ที่ $df = ๒๒-๒ = ๒๐$ ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ มีค่า = .๓๖๐ (one-tailed test) ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๓๘๔) มีค่ามากกว่าค่าจากตาราง แสดงว่าความทันสมัยกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือผู้นำที่มีความทันสมัยสูงจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงอีกด้วย

ข. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระคูณ) มีความทันสมัยที่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และความทันสมัย ก็สามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารได้มากขึ้นถึงร้อยละ ๒๕.๑๐ ($r^2 \times ๑๐๐$) และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ pearson แล้วค่า r ที่ $df = ๒๒-๒ = ๒๐$ ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ มีค่า = .๓๖๐ (one-tailed test)

ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๕๐๑) มีค่ามากกว่าค่า r จากตาราง แสดงว่า ความทันสมัยกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือผู้นำที่มีความทันสมัยสูงจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูงอีกด้วย

ค. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แต่สามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร ได้เพียงร้อยละ ๑๔.๖๖ ($r^2 \times 100$) และเมื่อพิจารณาความสัมพันธ์แบบ pearson ค่า r ที่ $df = 22-2 = 20$ ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ มีค่า = .๓๖๐ (one-tailed test) ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๔๓๒) มีค่ามากกว่าค่า r จากตาราง แสดงว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๓ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือผู้นำที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูงอีกด้วย

๒.๒ ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) จากตารางที่ ๒๒ ผลการวิเคราะห์พบว่า

ตารางที่ ๒๒ สรุปสหสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา)

	ความทันสมัย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร
ความทันสมัย	๑.๐๐๐ N = ๒๑ P = ***	๐.๐๖๕ N = ๒๑ P > ๐.๐๕	-.๐๐๕๕ N = ๒๑ P > ๐.๐๕
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-	๑.๐๐๐ N = ๒๑ P = ***	-.๓๕๔ N = ๒๑ P > ๐.๐๕
พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร	-	-	๑.๐๐๐ N = ๒๑ p = ***

ก. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ มีความทันสมัยที่ไม่สอดคล้องกันกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพราะความทันสมัยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้เพียงร้อยละ ๔๒ ($r^2 \times 100$) โดยจะเห็นได้จากตารางค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ pearson ที่ $df = 29 - 2 = 27$ ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ (one-tailed test) มีค่า = .๓๖๔ ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๐๖๕) มีค่าน้อยกว่าค่า r จากตาราง แสดงว่าความทันสมัยกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ มีความสัมพันธ์อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ หลายคนมีคะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำและเมื่อเปรียบเทียบกับคะแนนความทันสมัยที่สูงกว่าแล้วทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนตัวแปรทั้งสองดังกล่าวมีความสัมพันธ์กันน้อย อีกประการหนึ่งก็คือ เมื่อผู้วิจัยได้ตั้งปัญหาเพื่อวัดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ กลุ่มผู้นำส่วนใหญ่มักจะปฏิเสธที่จะยอมรับในการแก้ไขปัญหานั้น โดยให้เหตุผลว่า ตนไม่ค่อยมีเวลาหรือไม่อยากรับผิดชอบในการแก้ไขปัญหานั้น ๆ อีกประการหนึ่ง ผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ มีฐานะทางเศรษฐกิจดี (วัดจากขนาดเนื้อที่ถือครอง) ทำให้ตนเองมีความพร้อมในการดำเนินชีวิตอยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นอันใดที่จะชวนชวนหรือดิ้นรนอีกต่อไป

ข. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ มีความทันสมัยที่ไม่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร โดยจะเห็นได้จากค่า r ที่เป็นลบ (-.๐๘๔) ที่เป็นเช่นนี้เพราะบุคคลที่มีความทันสมัยถึงมักจะไม่มีตำแหน่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านโดยตรง จึงไม่ค่อยมีโอกาสพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมากนัก ทำให้คะแนนพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารต่ำ ในทำนองเดียวกันบุคคลที่มีความทันสมัยต่ำมักจะเป็นบุคคลที่มีโอกาสพบปะพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมมากกว่า แต่อย่างไรก็ตามความสัมพันธ์ในลักษณะที่ไม่สอดคล้องนี้ เป็นความสัมพันธ์ที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติคือ ค่า r ที่คำนวณได้ (.๐๘๔) มีค่าน้อยกว่าค่า r จากตาราง (.๓๖๔) แสดงว่า ความสัมพันธ์ของทั้งสองตัวแปรดังกล่าวอาจจะเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง แต่อาจจะเป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นโค้งก็ได้

ค. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๒ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ไม่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร โดยจะเห็นได้จากค่า r ซึ่งเป็นลบ (-.๓๕๘) ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุผลดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้นคือผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ นี้มีฐานะดี และมักจะปฏิเสธในการแก้ไขปัญหานั้น หรือยอมรับตำแหน่งใด ๆ ที่จะแก้ไขปัญหานั้นจึงเป็นเหตุทำให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ได้ออกมาจึงต่ำ เมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารแล้ว) เป็นเหตุให้ความสัมพันธ์ที่ได้เป็นในทางตรงกันข้าม

๒.๓ ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง) จากตารางที่ ๒๓ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตารางที่ ๒๓ สรุปลักษณะสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย, แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านสำโรง)

	ความทันสมัย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร
ความทันสมัย	๑.๐๐๐ N = ๑๖ P = ***	๐.๖๔๓ N = ๑๖ P < .๐๑	๐.๓๕๐ N = ๑๖ P > .๐๕
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-	๑.๐๐๐ N = ๑๖ P = ***	.๖๔๔ N = ๑๖ P < .๐๐๑
พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร	-	-	๑.๐๐๐ N = ๑๖ P = ***

ก. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ มีความทันสมัยที่สอดคล้องกันกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และ ความทันสมัยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้ถึงร้อยละ ๔๔.๐๒ ($r^2 \times ๑๐๐$) และเมื่อ พิจารณาค่า r จากตารางค่าวิกฤตของสหสัมพันธ์แบบ pearson ที่ $df = ๑๖ - ๒ = ๑๔$, ระดับ นัยสำคัญที่ .๐๑ (one-tailed test) มีค่า = .๔๒๖ ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๖๔๓) มีค่า มากกว่าค่าที่ได้จากตาราง แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ มีความทันสมัยสัมพันธ์กับแรงจูงใจใฝ่ สัมฤทธิ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือผู้นำที่มีความทันสมัยต่ำจะมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำอีกด้วย

ข. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ มีความทันสมัยที่ไม่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อ สื่อสารเพราะความทันสมัยสามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารได้เพียงร้อยละ ๑๒.๒๔ ($r^2 \times ๑๐๐$) และเมื่อพิจารณาค่า r จากตารางค่าวิกฤตของสหสัมพันธ์แบบ pearson ที่ $df = ๑๖ - ๒ = ๑๔$, ระดับนัยสำคัญ .๐๕ (one-tailed test) ซึ่งมีค่า = .๔๒๖ ซึ่งมีค่ามากกว่า

ค่า r ที่คำนวณได้ ($r = .๓๕๐$) แสดงว่าความทันสมัยกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ มีความสัมพันธ์กันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นความสัมพันธ์เชิงเส้นตรง อาจจะเป็นความสัมพันธ์ในเชิงเส้นโค้งก็ได้คือค่าคะแนนระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำแต่ละคนในหมู่บ้านระดับ ๑ เป็นแบบกระจายนั้นเอง

ค. ผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารได้ถึงร้อยละ ๔๘.๘๖ ($r^2 \times ๑๐๐$) และเมื่อพิจารณาค่า r จากตารางค่าวิกฤตของสหสัมพันธ์แบบ pearson ที่ $df = ๑๖ - ๒ = ๑๔$ ที่ระดับนัยสำคัญที่ .๐๑ แล้ว (one-tailed) r มีค่า = .๔๒๖ ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๓๕๔) มีค่ามากกว่าค่า r ที่ได้จากตาราง แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านระดับ ๑ มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่สัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้นำที่มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารต่ำอีกด้วย=

๒.๔ หมู่บ้านควบคุม (บ้านหนองแก้วชำ) จากตารางที่ ๒๔ ผลการวิเคราะห์พบว่า ตารางที่ ๒๔ สรุปสหสัมพันธ์ระหว่างความทันสมัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ และพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำหมู่บ้านควบคุม (หนองแก้วชำ)

	ความทันสมัย	แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร
ความทันสมัย	๑.๐๐๐ N = ๑๘	๐.๐๖๒ N = ๑๘ E > ๐.๐๕	.๔๔๓ N = ๑๘ P < ๐.๐๕
แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์	-	๑.๐๐๐ N = ๑๘ P = ***	๐.๐๓๘ N = ๑๘ P > ๐.๐๕
พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร	-	-	๑.๐๐๐ N = ๑๘ P = ***

ก. ผู้นำหมู่บ้านควบคุม มีความทันสมัยที่ไม่สอดคล้องกันกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เพราะ ความทันสมัยสามารถทำนายแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ได้เพียงร้อยละ .๓๘ ($r^2 \times 100$) เมื่อพิจารณาค่า r จากตารางค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ pearson ที่ $df = 14 - 2 = 12$ ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ (one-tailed test) มีค่า .๔๐๐ ซึ่งมีค่ามากกว่าค่า r ที่คำนวณได้ ($r = .๐๖๒$) ซึ่งแสดงว่า ความทันสมัยกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำหมู่บ้านควบคุมมีความสัมพันธ์กันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือความสัมพันธ์ดังกล่าวไม่เป็นความสัมพันธ์ในเชิงเส้นตรง แต่อาจจะเป็นความสัมพันธ์ในเชิงเส้นโค้ง ที่เป็นเช่นนี้ ก็คงจะเนื่องมาจาก การให้สัมภาษณ์ของผู้นำในด้านแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์มักจะตอบปฏิเสธไม่ยอมรับตำแหน่งใด ๆ ในหมู่บ้าน หรือไม่ยอมรับในการแก้ไขปัญหาที่ถามทำให้คะแนนแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ที่ได้เป็นแบบกระจาย

ข. ผู้นำหมู่บ้านควบคุม มีความทันสมัยที่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร และความทันสมัยสามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารได้ร้อยละ ๑๔.๖๒ ($r^2 \times 100$) เมื่อพิจารณาค่า r ที่ได้จากตารางค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ pearson ที่ $df = 14 - 2 = 12$ ที่ระดับนัยสำคัญ .๐๕ (one-tailed test) มีค่า = .๔๐๐ ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๔๔๓) มีค่ามากกว่าค่า r ที่ได้จากตาราง ที่แสดงว่าผู้นำหมู่บ้านควบคุมมีความทันสมัยที่สัมพันธ์กันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือ ผู้นำที่มีความทันสมัยสูงจะมีพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารสูงอีกด้วย

ค. ผู้นำหมู่บ้านควบคุม มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ไม่สอดคล้องกันกับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร เพราะแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สามารถทำนายพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารได้เพียงร้อยละ .๑๔ เมื่อพิจารณาค่า r จากตาราง ที่ $df = 14 - 2 = 12$ และนัยสำคัญทางสถิติ .๐๕ (one-tailed test) แล้วมีค่า = .๔๐๐ ซึ่งค่า r ที่คำนวณได้ (.๐๓๔) มีค่าน้อยกว่าค่า r จากตาราง แสดงว่าแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับพฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำไม่มีความสัมพันธ์กัน เลย ที่เป็นเช่นนี้ก็คงจะเนื่องจากว่า พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารของผู้นำในหมู่บ้านควบคุม (หนองเก้าขำ) เป็นไปตามบทบาท ไม่ได้ขึ้นอยู่กับแรงจูงใจผู้นำที่เคร่งครัดต่อหน้าที่ก็จึงไม่จำเป็นจะต้องมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูง ในกรณีที่ผู้นำเป็นคนไม่เคร่งครัดต่อหน้าที่ ถึงแม้มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สูงก็ไม่ทำให้ พฤติกรรมกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์สอดคล้องกัน

กล่าวโดยสรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อพิสูจน์สมมุติฐานนั้น ผลปรากฏว่า

๑. สมมุติฐานข้อที่ ๑ ที่ว่า ผู้นำในหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสูงกว่าจะมีลักษณะที่ดีกว่าหรือเด่นกว่าผู้นำในหมู่บ้านที่มีการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานต่ำกว่า ในเรื่องต่อไปนี้คือ

- ความทันสมัย ซึ่งสมมุติฐานนี้ได้รับการยืนยัน เฉพาะหมู่บ้านที่มีการพัฒนาสูงกับหมู่บ้านที่พัฒนาต่ำสุดเท่านั้น
- พฤติกรรมการติดต่อสื่อสาร สมมุติฐานนี้ได้รับการยืนยัน เฉพาะหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาสูงกับหมู่บ้านที่มีระดับการพัฒนาต่ำสุด เท่านั้น
- แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ สมมุติฐานนี้ได้รับการยืนยัน ในทุกระดับหมู่บ้าน ยกเว้นในหมู่บ้านควบคุม ซึ่งผู้นำมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ต่ำ
- การยอมรับนับถือจากชาวบ้าน สมมุติฐานนี้ ไม่ได้รับการยืนยัน

๒. สมมุติฐานข้อ ๒ ที่ว่า "ความแตกต่างในระดับการพัฒนาสาธารณสุขมูลฐานไม่ได้เกิดจากความแตกต่างในลักษณะทางประชากรของหมู่บ้านที่อยู่ในข่ายของการเปรียบเทียบ สมมุติฐานนี้ได้รับการยืนยัน

๓. สมมุติฐานข้อ ๓ ที่ว่า "ความสัมพันธ์ระหว่าง ความทันสมัย พฤติกรรมการติดต่อสื่อสารและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของผู้นำในแต่ละหมู่บ้านจะเป็นไปในทางที่สอดคล้องกัน สมมุติฐานนี้ได้รับการยืนยันเป็นบางส่วน เฉพาะหมู่บ้านระดับ ๓ (บ้านสระชุม) ส่วนผู้นำในหมู่บ้านระดับ ๒ (บ้านห้วยศาลา) กับหมู่บ้านระดับ ๑ (บ้านลำโรง) และผู้นำบ้านควบคุม (หนองแก้วท่า) สมมุติฐานดังกล่าวไม่ได้รับการยืนยัน